

FORUM FOR
SIRKULÆR PLASTEMBALLASJE

Emballasje
foreningen

FREMDRIFTSRAPPORT 2024

Forum for sirkulær plastemballasje

Innhold

Innledning	4
Intervju leder av Forum for sirkulær plastemballasje	8
Materialgjenvinningen har økt.	
Innsamling og sortering er fortsatt en flaskehals	12
Om Emballasjeforordningen /	
Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR)	16
Svar på spørreundersøkelse	20
Status for sirkulære aktiviteter	
• Plastpartnerskap	22
• Circular Packaging Cluster (CPC)	24
• Kartlegging av PET-emballasje utenfor pantesystemet	28
• Grønn plattform-prosjektet Re3-Plast	32
• Fiber Fokus	34
• PACKman	35
• Emballasjeforsk	36
• Bransjestandard for emballasjeterminologi	38
• Nytt finsorteringsanlegg for plastemballasje	40

Vår visjon er
at all brukt plastemballasje blir
skilt fra restavfallet, samlet inn
og materialgjenvunnet på en
god og effektiv måte og ikke
havner på avveie. Vi vil jobbe
for at all emballasje i fremtiden
er basert på resirkulerte
eller fornybare råvarer. Det
innebærer at plast blir en del av
et sirkulærøkonomisk system.

FORUM FOR
SIRKULÆR PLASTEMBALLASJE

Emballasje
foreningen

Emballasjeforeningen lanserte Forum for sirkulær plastemballasje under Arendalsuka 2018, med mål om å mobilisere næringslivet til en felles innsats for bærekraftig bruk av plastemballasje. Bekymret for den økende samfunnskritikken av emballasje generelt og plastemballasje spesielt, ønsket Emballasjeforeningen å fremme emballasjens viktigste funksjon: å bevare produktets kvalitet. Denne viktige funksjonen ble ofte oversett i den offentlige debatten.

For å bedre forståelsen inviterte Emballasjeforeningen verdikjedens aktører til samarbeid om å skape et solid kunnskapsgrunnlag. Dette samarbeidet resulterte i "Veikart for sirkulær plastemballasje i Norge", som nå er grunnlaget for Forumets arbeid. Forumet er etablert som et samarbeidsprosjekt mellom aktører i emballasjekjeden, relevante fagmiljøer og representanter for retur- og gjenvinningselskaper.

I 2019 overrakte vi veikartet til daværende statsråd Ola Elvestuen. Høsten 2020 tildelte Norwegian Innovation Clusters, et statlig

finansiert klyngeprogram for verdiskaping gjennom bærekraftig innovasjon, Circular Packaging Cluster arenastatus.

Circular Packaging Cluster drives av Emballasjeforeningen og jobber med å løse utfordringer beskrevet i veikartet. Emballasjeforeningen er en interesseorganisasjon for emballasjeprodusenter/-leverandører, emballasjebrukere, varehandelen og andre interessenter. Disse aktørene jobber med emballering og emballasjeutfordringer som er naturlig å løse i fellesskap.

Siden bransjeavtalene ble inngått i 1994, har emballasjeprodusenter og -brukere tatt ansvar for innsamling, gjenvinning og emballasjeoptimering. Nye tiltak for avfallsforebygging, emballasjeoptimering og økt innsamlings- og gjenvinningsgrad bør fortsatt eies og drives av aktørene i denne verdikjeden. Dette vil bidra til målrettet innsats for å løse praktiske utfordringer og sikre effektiv ressursutnyttelse.

Disse bedriftene har forpliktet seg til Veikartet:

Emballasje
foreningen

Lederen har ordet

Bærekraftsdirektør i NorgesGruppen, Signe Bunkholt Sæter

«Basert på innsamlet data, viser årets rapport at mengden plastemballasje satt på det norske markedet er redusert i perioden 2020-2023 og materialgjenninningsgraden har i samme periode økt. Det er en gledelig nyhet!» sier Sæter innledningsvis

Veikart for sirkulær plastemballasje ble overrakt daværende Klima- og miljøminister Ola Elvestuen i 2019. Er det grunn til å feire 5-årsjubileet? I denne rapporten oppsummerer vi hva som er gjort og peker ut retningen og veien fremover.

Veikartets kapittel 4 spesifiserer at veien til målet må være en gradvis omstilling basert på samarbeid mellom aktørene i de ulike delene av plastemballasjens verdikjede. I det samme kapittelet legges det også vekt på at for mye brukt plastemballasje havner i restavfallet og blir energigjenvunnet, fremfor å bli sendt til materialgjenvinning.

Forum for sirkulær plastemballasjes nye leder, bærekraftsdirektør i NorgesGruppen, Signe Bunkholt Sæter, trekker frem EUs nye regelverk for emballasje og emballasjeavfall – «Packaging and Packaging Waste Regulation» (PPWR) som et eksempel på hvorfor behovet for å tenke nytt blir forsterket.

– Det overordnede målet er å redusere mengden emballasje og emballasjeavfall, og sikre at all emballasje er miljøriktig og bærekraftig. Dette gir sterke føringer, ikke minst for plastemballasje, sier hun.

Sæter påpeker at dette nok er de mest omveltende endringene hele vår verdikjede kommer til å oppleve. I 2030, 2035 og 2040 skal emballasjeavfall reduseres med henholdsvis 5, 10 og 15 prosent. I tillegg skal all emballasje være materialgjenninnbar innen 2030, og det kommer krav om bruk av en viss prosentandel med gjenvunnet materiale i all emballasje.

I følgende rapport blir det trukket frem en del sentrale elementer fra PPWR, og hvilke krav som stilles til innsamling og gjenvinning av plastemballasje. Spesielt er det blitt sett på «Veikartets» mål om 50 prosent materialgjenvinning i 2025, og hvordan innsamlingen av brukt plastemballasje har utviklet seg i perioden. Nedenunder pekes det på ulike initiativ som er iverksatt for å nå målene:

- Plastreturs nye sorteringsanlegg
- Grønt Punkt Norges prosjekt «Plastløftet»
- Circular Packaging Cluster (CPC)
- Emballasjeforsk
- PackMan
- Handelens Miljøfonds arbeid med å redusere bruken av plastbæreposer
- Infinitums gjenninningsanlegg for drikkevareemballasje i PET
- Plastpartnerskapet

Utviklingen i plastemballasjebruken i perioden 2017 – 2023 er analysert, basert på tall fra returselskapene. Det fremgår at plastemballasje satt på markedet av Grønt Punkt Norges medlemmer økte frem til 2020. Fra 2020 til 2023 har det vært en reduksjon på 22.000 tonn (15 prosent). Dette er vesentlig mer enn de 8 363 tonn som Norsirk har innrapportert for 2023. Ut ifra dette mener Forumet at plastemballasjebruken er redusert. Selv om omfanget er usikkert, er det sannsynlig å regne en reduksjon på mellom 5 og 10 prosent.

– Tall fra Plastløftet 2023 er også gledelig lesing. Bedriftene som har tatt plastløftet, kan skilte med reduksjon på 830 tonn i bruk av unødvendig plast. I tillegg har bruken av resirkulert plast økt med 1 143 tonn. Det er flott at mange av medlemmene i Forum for sirkulær plastemballasje har tatt Plastløftet, avslutter Sæter.

Ny leder i Forum for sirkulær plastemballasje Signe Bunkholt Sæter, Bærekraftsdirektør i NorgesGruppen.

Veikartet anbefaler konkrete tiltak og løsninger

Myndighetene

- Bidra til harmonisering og standardisering av systemer
- Bygge kompetanse og beste-praksis
- Støtte forskning og utvikling
- Etterspørre gjenvunnet plast gjennom offentlige innkjøp

Næringslivet

- Designe emballasje for enkel gjenvinning
- Utvikle nye emballaseløsninger
- Øke forskning og innovasjon
- Forbedre merking og forbrukerveiledning
- Mobilisere til bruk av gjenvunnet plast

2025

2030

60 %

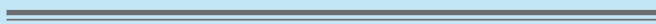
- Bruk av strategisk emballeringsverktøy implementert. Bruk av standarder implementert.
- Betydelig forskning og innovasjon innen sirkulær økonomi og teknologiutvikling.
- 60 prosent av plastemballasjen på det norske markedet er basert på resirkulert eller fornybare materialer.

Vi vil:

- Utvikle retningslinjer for design for gjenvinning som kan veilede produsentene i materialvalg og emballasjeutforming.
- Identifisere alternative materialer som medfører mindre miljøbelastning enn bruk av plast.

Materialgjenvinningen har økt. Innsamling og sortering er fortsatt en flaskehals.

Det er Grønt Punkt Norge (GPN) og Plastretur som har vært bærebjelkene i arbeidet med å materialgjenvinne emballasjeplast. I de senere år har også Norsirk etablert seg, men fortsatt er GPN dominerende. I tabell 1 er utviklingen for 2017-2023 sammenstilt basert på GPN/Plastreturs rapporterte tall til Miljødirektoratet. Tabell 2 er tilsvarende tall hentet fra «Veikartet».

Det innrapporterte plastforbruket til GPN var i 2017/2018 cirka 120 000 tonn. I Veikartet ble den reelle mengden (basert på plukkanalyser m.m.) beregnet til 179 000 tonn, se tabell 2 (eksklusive pantesystem, landbruksplast og

EPS). Det vil si at det var 60 000 tonn som det ikke kunne gjøre redes for og som var utenfor GPN-systemet. Gratispassasjerer, netthandel, tax-free, underrapportering og 1000 kg grensen er antagelig de viktigste årsakene. Det er fortsatt grunn til å anta at det er en betydelig mengde emballasjeplast som faller utenfor systemene for innsamling og sortering.

I «Veikartet» ble materialgjenvinningsgraden for emballasjeplast brukt i husholdning og næring beregnet til 24 prosent etter EUs nye målepunkt. GPNs innrapporterte tall med gammelt målepunkt var 43-44 prosent. I

2020 hvor GPN brukte nytt målepunkt var materialgjennvinningsgraden 28,7 prosent, som i 2023 er økt til 34 prosent. Økningen er markant, men fortsatt godt under Veikartets mål på 50 prosent i 2025. Også § 7-9 a i avfallsforskriften har materialgjennvinningskrav for plastemballasje. Minst 47 prosent f.o.m. 2025 og 52 prosent f.o.m. 2030. Kravet er rettet mot returselskapene og gjelder mengden plastemballasje satt på det norske marked. Som materialgjenvunnet plast regnes plast som ikke gjennomgår ytterligere bearbeiding før pelletering/ekstrudering/støping.

Skal vi nå målene må potensialet i pantesytemet for drikkevareemballasje trekkes inn. Her tas det hånd om og materialgjenvinnes ca. 22 000 tonn PET. Dette er husholdningsplast som naturlig bør høre hjemme i husholdningsandelen.

Det er ulike systemer for innsamling og sortering av brukt plastemballasje, og det er betydelige variasjoner i hvor mye plast som samles inn, sorteres og gjenvinnes gjennom de ulike ordningene. Som tabell 1 viser har utsortert plastemballasje økt fra 37 prosent i 2020 til 44 prosent i 2023. For husholdningssektoren er økningen fra 32 til 41 prosent. Det vil si at det fortsatt er over halvparten av plastemballasje som brukes i husholdningene igjen i restavfallet. Innsamling og sortering fremstår derfor fortsatt som en flaskehals i

materialgjenvinningen av emballasjeplast, men det bør være mulig å oppfylle § 10a-4 i avfallsforskriften hvor utsorteringskravet for plastavfall fra husholdninger som kan materialgjenvinnes er 50 prosent f.o.m. 2028, 60 prosent f.o.m. 2030 og 70 prosent f.o.m. 2035. Kravet er rettet mot kommunene. Dette er et område hvor myndighetene har påvirkningsmuligheter gjennom krav til systemvalg, innsamlings- og sorteringsgrad. Både Sverige og Danmark har nylig innført regelverk med krav som tilrettelegger for kildesortering for husholdningene kombinert med sentral utsortering fra restavfallet. Vi har tro på at slike løsninger kan bidra til å øke materialgjenvinningen i Norge. Dette må kombineres med at emballasjebransjen satser på økt bruk av monomaterialer og andre løsninger, for eksempel design for gjenvinning.

Plastemballasje tilført markedet rapportert fra Grønt Punkt Norges medlemsbedrifter

Tabellmaterialet er hentet fra Grønt Punkt Norge (GPN)/Platretur;

Tabell 1

Årstall / Fordeling		Mengde tonn	Sortert til materialgjenvinning %	Materialgjenvunnet %
2023	Total	119.375	44	34
	Husoldning	65.518	41	29
	Næring	53.875	48	40
2022	Total	130.286	40,1	30,2
	Husoldning	81.515	35,4	25,2
	Næring	48.771	47,9	38,7
2021	Total	138.518	39,1	29
	Husoldning	87.791	35,2	23,9
	Næring	50.727	45,9	37,9
2020	Total	141.650	37,3	28,7
	Husoldning	93.047	32,2	23,4
	Næring	48.603	47,1	38,9
2019	Total	129.394	40,5	
	Husoldning	84.733	33,5	
	Næring	44.661	53,8	
2018	Total	123.216	43	
	Husoldning	78.915	39,3	
	Næring	44.301	49,6	
2017	Total	119.105	44,4	
	Husoldning	76.576	38,4	
	Næring	42.529	55,1	

 Nytt målepunkt, faktisk materialgjenvunnet

 Gammelt målepunkt, sendt til materialgjenvinning

Veikartet; eksklusive pant, landbruk og EPS-emballasje

Tabell 2

	Mengde satt på markedet	Innsamlet plastemballasje	Materialgjenvunnet plastemballasje
Total	179 167 tonn	34,5%	23%
Husholdning	108 681 tonn	35%	21%
Næring	68 486 tonn	34%	26%

Kilde; «Sirkulær plastemballasje i Norge – Kartlegging av verdikjeden for plastemballasje». Rapport for Forum for sirkulær plastemballasje, Deloitte AS, april 2019

Om Emballasjeforordningen / Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR)

Hentet og omarbeidet fra Forslag til forordning om emballasje og emballasjeavfall

EU-kommisjonens forslag til forordning om emballasje og emballasjeavfall endrer forordning (EU) 2019/1020 og direktiv (EU) 2019/904 og erstatter direktiv 94/62/EF

PPWR står for "Packaging and Packaging Waste Regulation" (forordningen om emballasje og emballasjeavfall). Dette er en del av EUs initiativer for å redusere miljøpåvirkningen fra emballasje og forbedre håndteringen av emballasjeavfall. Målet med PPWR er å redusere mengden emballasjeavfall, fremme gjenbruk og resirkulering, og sikre at all emballasje er miljøvennlig og bærekraftig. Initiativet er en del av EUs bredere strategi for en sirkulær økonomi og grønnere miljøpolitikk.

De foreslåtte endringene skal bidra til:

- Mindre unødvendig bruk av emballasje
- Mer gjenbruk og resirkulering av emballasje
- Økt bruk av resirkulert materiale i ny emballasje
- Mindre avfall fra emballasje
- Mindre bruk av helse- og miljøskadelige stoffer i emballasje
- Strengere krav til produsentene for å sikre ansvar gjennom hele verdikjeden

Sammendrag

EU-kommisjonen foreslår å erstatte det nåværende direktivet om emballasje og emballasjeavfall med en forordning. Dette vil gi et ensartet regelverk for EU/EØS-landene

og gi forutsigbare rammer for produsenter som setter emballasje på markedet. Kravene skal oppmuntre til investeringer i bærekraftige løsninger, redusere mengden emballasje og avfall, samt fremme gjenbruk og resirkulering av høy kvalitet.

Mange av kravene i dagens direktiv er videreført eller justert i den nye forordningen. Forslaget inkluderer også dokumentasjonskrav for å sikre at emballasjen oppfyller regelverkets krav, og krav om at denne informasjonen gjøres tilgjengelig. Det er også flere rapporteringskrav både for produsenter og nasjonale myndigheter.

Det er foreslått unntak for visse typer emballasje, som plastemballasje til medisinsk utstyr. EU-kommisjonen planlegger å innføre flere detaljerte bestemmelser om for eksempel krav til resirkulerbar emballasje og grønne offentlige anskaffelser.

Viktige krav i verdikjeden

- **Produktkrav:** Emballasjen skal kunne resirkuleres. Plastemballasje skal inneholde resirkulert materiale. Noen typer plastemballasje, som komposterbar plast, er unntatt. Kaffe- og teposer, fruktetiketter og lette plastposer skal være komposterbare.
- **Mindre emballasje og mer gjenbruk:** Emballasje skal utformes for å minimere vekt og volum. Tomrom mellom emballasje og produkt skal ikke overstige 40 prosent. Gjenbruksemballasje skal være designet

for å brukes flere ganger, og det skal være systemer på plass for gjenbruk. Det foreslås forbud mot visse typer engangsemballasje i hotell- og serveringsbransjen, samt for små plastemballasjer for frukt og grønnsaker.

- **Produsentansvar:** Produsenter skal betale for deltakelse i resirkuleringssystemer basert på hvor resirkulerbar emballasjen er. Plastemballasje skal også vurderes ut fra innholdet av resirkulert materiale.
- **Merking av emballasje:** Emballasjen skal merkes med informasjon om innhold, gjenbrukbarhet og resirkulering. QR-koder eller lignende digitale løsninger skal brukes for å gi nødvendig informasjon. Logoer som viser medlemskap i produsentansvarsordninger skal være tydelige.
- **Krav til myndighetene:** Myndighetene skal sørge for redusert forbruk av lette plastposer og tiltak som motiverer til gjenbruk av emballasje. Målet er å redusere emballasjeavfall med 5 prosent innen 2030 og 15 prosent innen 2040 sammenlignet med 2018.

Konsekvenser

- **Rettslige konsekvenser:** Forordningen gir lite rom for nasjonale avvik. Endringer i norsk rett vil være nødvendige for å tilpasse avfallsforskriftene til de nye kravene.
- **Økonomiske og administrative konsekvenser:** Produsenter må endre emballasjen for å oppfylle nye krav. Kostnader kan øke for bruk av resirkulert materiale, men krav om differensiert vederlag vil gjøre at produsenter med mer sirkulær emballasje betaler mindre. Kommunene må merke avfallsbeholdere riktig, men mindre forsøpling kan redusere oppryddingskostnader.
- **Miljønytte:** Forslaget vil redusere bruken av råvarer til emballasjeproduksjon, noe som sparer naturressurser og reduserer klimagassutslipp. Mindre emballasje og økt gjenbruk vil redusere avfall og utslipp fra avfallsforbrenning.
- **Konsekvenser for næringslivet:** Produsenter må tilpasse seg nye krav til emballasje og merking. Krav om gjenbruk og resirkulering kan gi nye forretningsmuligheter.
- **Konsekvenser for forbrukerne:** Økte kostnader for produsentene kan føre til høyere priser for forbrukerne, men redusert bruk av emballasje kan gi besparelser.

Vurdering, etter myndighetenes syn

Forslaget er EØS-relevant og akseptabelt, og vil fremme miljømessig bærekraft, beskytte miljøet, støtte en sirkulær økonomi, og styrke det indre markedet. Det er viktig for Norge å tilpasse seg de nye kravene for å oppnå like konkurransevilkår i Europa og dra nytte av et styrket marked for resirkulert materiale.

Krav til myndighetene:

Forslaget inneholder forpliktelser for myndighetene om å nå konkrete mål for redusert bruk eller økt ombruk:

- Sikre at årlig forbruk av lette plastbæreposer ikke overstiger 40 stykker per person per år, eller tilsvarende i vekt, innen 31.12.2025.
- Iverksette tiltak som fremmer etablering av systemer for ombruk av emballasje og emballasje som kan fylles flere ganger.
- Iverksette tiltak for å redusere mengden emballasjeavfall og miljøpåvirkningen av dette, med mål om en 5 prosent reduksjon på landsbasis innen 2030 og opp til 15 prosent innen 2040, sammenlignet med mengden i 2018.

Forslaget krever etablering av rutiner for myndighetenes behandling av søknader om godkjenning av ordninger for utvidet produsentansvar, inkludert krav om tredjepartsverifikasjon. Det stilles også krav til grønne offentlige anskaffelser, med spesifikke kriterier som vil bli fastsatt i en underliggende rettsakt. Brudd på noen av bestemmelsene skal straffes med bøter eller gebyrer.

EU-kommisjonen foreslår at forordningen trer i kraft 20 dager etter publisering (art 65) og at reglene gjelder fra 12 måneder etter dette, med unntak for bestemmelser med annen spesifisert dato.

Krav til medlemslandene som kan være utfordrende for Norge

- **Redusert bruk av plastposer:** Årlig forbruk av lette plastbæreposer, som de som brukes i butikker, skal ikke overstige 40 stykker per person per år. Norge er langt unna dette målet. I 2021 var forbruket ca. 240 poser per person.
- **Reduksjon av emballasjeavfall:** Mengde emballasjeavfall per innbygger skal reduseres med 5 prosent innen 2030, 10 prosent innen 2035, og 15 prosent innen 2040 sammenlignet med 2018. I 2018 var avfallsmengden 161 kg per innbygger, økende til 171 kg i 2021. EU-kommisjonen anslår at tiltak som å unngå unødvendig emballasje og økt ombruk vil bidra til 60 prosent av reduksjonen for 2030-målet. Resten må oppnås med nasjonale tiltak.
- **Økonomiske og andre virkemidler:** Landene kan bruke økonomiske insentiver og utvidete produsentansvarsordninger. Miljødirektoratet i Norge har foreslått tiltak som kan hjelpe, som å gi produsenter større innflytelse over emballasjedesign. Likevel vil dette sannsynligvis ikke være nok for å nå EUs mål.

Svar på spørreundersøkelse

Sendt ut til de største brukere av emballasje i Forumets medlemsmasse.

Det ble stilt to spørsmål i undersøkelsen:

• Spørsmål 1

Hvordan jobber din bedrift med å nå målene vi forpliktet oss til i Veikartet fra 2019?

• Spørsmål 2

Hvordan ser din bedrift på mulighetene for å nå de ambisiøse målene for emballasje som nå er å betrakte som gjeldende regelverk i EU (PPWR)?

Hovedfunnene i undersøkelsen viser at;

Bedriftene jobber aktivt med å nå målene i Veikartet fra 2019 og forberede seg på de nye kravene i EU-regelverket (PPWR).

Bedriftene har fokus på økt bruk av resirkulert materiale, design for gjenvinning, reduksjon av emballasjemengde og økt kildesortering.

Hovedutfordringene består i å finne nye alternativer for materialer som ikke er resirkulerbare.

Utfordrende å vite hva som er resirkulerbart.

Begrenset tilgjengelighet av resirkulert plast på markedet.

Håndtering av ulike krav i forskjellige land.

Bedriftene ser et behov for samarbeid i verdikjeden og med myndighetene for å nå målene.

Emballasje er en prioritert satsning i bedriftenes bærekraftstrategi.

Noen eksempler på svar gitt fra bedriftene;

Vi ser at vi må jobbe på flere fronter

Utfordrende å vite hva som er resirkulerbart (her må det bransjeløsninger på plass)

Vi har mål om 100 % gjenvinnbar emballasje og emballasjeretningslinjer der design for gjenvinning er sentralt. Vi har gjennom flere år har jobbet for mer sirkulær emballasje gjennom valg, utvikling og forskning. Vi etterspør resirkulert og fornybar plast

Internt jobber vi med å få på plass et bedre system for innhenting av både emballasjedata og -dokumentasjon

Vi har gjort datainnsamling og systematisert våre emballasjedata

Frukt og Grønt; her bør det på plass en oversikt over hvilke produkter som MÅ ha plast (eller annen fremtidig emballasje) for å unngå økt matsvinn!

Vi ser derfor på kravene som ambisøse, men noe som vi har fullt fokus på, og som vi tror vi vil kunne levere på

Ambisiøse krav som vil få betydning for vår drift de neste årene. Vil få betydning for vår neste bærekraftstrategi og målsetning

Vi har kategorisert all vår emballasje i henhold til kriteriene som nå foreligger for gradering A-E i Norge og Sverige

Vi har i mange år jobbet med emballasje og har hatt egne emballasjemål gjennom vår bærekraftstrategi. Flere av våre målsetninger sammenfaller med veikartets anbefalinger

Vi mener at det kan være mulig å nå målene i PPWR, men noen punkter vil være utfordrende og kreve høy grad av samarbeid i verdikjeden.

Emballasjebeslutningene tas ikke av oss alene, men i samarbeid med hele verdikjeden. Vi ser derfor behov for å jobbe annerledes enn tidligere

Vi søker å redusere unødvendig emballasje (spesielt plast), vi søker å benytte resirkulert plast når mulig, vi skal ha emballasje som kan material gjenvinnes og vi ønsker å ha få/ingen produkter hvor emballasje skal kildesorteres som restavfall

Kravene vil medføre mye påvirkning av forbrukerne i fellesskap og for å få til bedre material gjenvinnbarhet. Myndighetene må sørge for mer like/enhetlige innsamlingsssystem i de ulike kommunene

Emballasjeforeningen inngår plastpartnerskap med myndighetene

Klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen og Adm. dir. Kari Bunes i Emballasjeforeningen signerer plastpartnerskapsavtalen

Emballasjeforeningen er en av flere organisasjoner i næringslivet som inngår plastpartnerskap med Klima- og miljødepartementet.

Formålet med partnerskapet er å redusere bruken av engangsprodukter i plast.

– Plastforsøpling og plastforurensning er blant verdens største miljøproblemer, og det haster med å få ned forbruket, sier klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen.

Han forteller at partnerskapet skal sørge for at Klima- og miljødepartementet og næringslivet samarbeider for å finne gode erstatninger til engangsplast for oppbevaring av hurtigmat og -drikke, og hindre at plast havner som søppel i naturen. Plastpartnerskapet tar utgangspunkt i FN's bærekraftsmål, og er et ledd i den norske oppfølgingen av EUs direktiv om plastprodukter.

Reduksjon frem mot 2026

Formålet er redusert forbruk av engangsbeholdere for hurtigmat eller ta-med-

mat, inkludert drikkebegre med lokk, som er laget helt eller delvis i plast. Norges mål er å redusere forbruket av disse produktene med 50 prosent innen 2026. – Vi har gode og lange tradisjoner med de fremforhandlede bransjeavtalene som ble signert i 1998, og både næringsliv og myndigheter er enige om at det var vellykket. Derfor setter vi pris på at vi nå har fått på plass en ny avtale innenfor arbeidet med reduksjon av disse produktene, sier Kari Bunes, adm.dir. i Emballasjeforeningen.

Store organisasjoner er med

Næringslivets Hovedorganisasjon, Virke, NHO Mat og Drikke, NHO Reiseliv, NHO Service og Handel, og Handel og Kontor Norge har også sluttet seg til partnerskapet.

– Jeg vet at næringslivet selv sitter på mange gode løsninger, og gjennom plastpartnerskapet kan disse ideene deles og settes ut i livet, sier statsråd Bjelland Eriksen.

Partnerskapet er åpent for både offentlige og private virksomheter, og virksomheter som tilslutter seg partnerskapet, forplikter seg til å gjennomføre tiltak for å redusere eget forbruk av de aktuelle plastproduktene. Virksomhetene bestemmer selv hvilke tiltak som treffer best hos seg.

Ønsker flere virksomheter velkommen

I tillegg til å forplikte seg til å gjennomføre tiltak, skal virksomhetene i plastpartnerskapet også drive holdningsskapende arbeid for å redusere forsøplingen fra engangsdrikkebegre og matbeholdere, og de skal rapportere på forbruket av slike produkter.

Først ut til å signere avtalen er bedriftene Norengros, som blant annet distribuerer ulike engangsprodukter i plast til bedrifter, Reitan Convenience, som eier merkevarer som Narvesen og 7-Eleven, og NorgesGruppen.

– Vi håper så mange virksomheter som mulig ønsker å tilslutte seg avtalen, sier Bunes.

Circular Packaging Cluster / CPC

CPC er en videreføring av klyngen SmartPack som ble etablert av Forum for sirkulær plastemballasje/Emballasjeforeningen i 2019. Dette som et direkte resultat av blokkeringer i verdikjeden skissert i «Veikart for sirkulær plastemballasje».

CPC hadde i 2023 tredje og siste driftsår med Arenastatus og som en del av de nasjonale klyngeprogrammene i Innovasjon Norge. Klyngen har hatt omfattende aktivitet siden oppstarten og prosjektporteføljen er stor, spesielt i arbeidet med å løse utfordringer og flaskehalsen i emballasjens verdikjede, slik det er beskrevet i Veikartet. Klyngen har 60 bedriftsmedlemmer og over 100 samarbeidspartnere.

Klyngens visjon;

CPCs visjon er å skape verdens mest effektive og sirkulære verdikjede for emballasje, der Norge skal være Europas pilot.

Klyngens misjon;

CPCs misjon er å initiere og fasilitere samhandling og utvikling i emballasjens verdikjede for å forløse sirkulære blokkeringer og styrke medlemsbedriftenes konkurransekraft.

Klyngens hovedmål;

1. Designe for gjenvinning for å øke andelen resirkulert plastmateriale i emballasje hos medlemmene til 50% innen 2027.

2. Redusere total mengde emballasje (pr tonn produkt) brukt av medlemmene med 20% innen 2030.

3. Implementere ombruksløsninger for minst 30% hos medlemmene innen 2026.

4. 10% av plastemballasjen skal være erstattet med fiber innen 2027

5. Øke kunnskapsnivået om PPWR, sirkulær økonomi og bærekraft blant klyngens medlemmer gjennom minst fem årlige kurs og workshops.

6. Initiere minst fem forsknings- og utviklingsprosjekter årlig som oppfyller PPWR-kravene.

Fokusområder

- **PPWR - Packaging & Packaging waste regulation:** Møter EUs krav gjennom utvikling av bærekraftige emballaseløsninger.
- **Standardisering:** Sikrer kvalitet og effektivitet i gjenvinning gjennom bransjestandarder.
- **Infrastruktur:** Forbedrer innsamlings- og sorteringssystemer for økt gjenvinning.
- **Industriell symbiose:** Fremmer samarbeid for sirkulære løsninger og økonomisk vekst.
- **Klyngeutvikling:** Styrker klyngen med samarbeid, forskning og kompetanseheving.

Prosjektoversikt 2024

- **Bruk av resirkulert PS (rPS) til meieriprodukter**
Undersøke mulighetene for å samle inn og resirkulere polystyren (PS) fra næringsmidelemballasje til ny emballasje med matkontakt (yoghurt o.l. produkter)
- **Forbruksreduksjon av engangsprodukter av plast**
Prosjektet skal få de mest relevante bedriftene og andre virksomheter til å slutte seg til Plastpartnerskapet med Klima- og miljødepartementet, og sammen med organisasjonene bidra til at partnerskapets mål oppnås gjennom erfaringsutveksling og felles tiltak innenfor konkurranselovens rammer.
- **Prosjekt: Utvikle bransjestandard for emballasjeterminologi**
Prosjektet vil utvikle og forankre en bransjestandard for emballasjeterminologi som kan sikre enkel import/eksport mellom systemer og dataflyt i verdikjeder, slik at det kan rapporteres enhetlig på myndighetskrav.
- **Emballasje og bygg – klynge til klyngeprosjekt**
Sirkulær ressursutnyttelse av trematerialer og emballasje til byggsektoren. Samarbeidsprosjekt mellom Circular Packaging Cluster (prosjekteier) og Norwegian Wood Cluster. Prosjektet skal styrke bedriftenes utvikling, bidra til systemisk kunnskapsoverføring og innovasjon og posisjonere medlemmene for sirkulære markedsmuligheter.
- **Sirkulære ressurser i Viken (TEKSTIL)**
Utrede sirkulær emballasje for mote-, sport- og tekstilbransjen i samarbeid med klyngen Norwegian Fashion & Textile Agenda (NF&TA)
- **Løsningsrom for sirkulære blokkeringer**
Samhandling og koordinering i felles plan og innsats mellom utvikling, innsamling og sortering. Etableringen av felles prioriterte innsatsområder og mål.
- **Intelligent sporing av plast**
Prosjektet skal koble sammen system- og teknologileverandører med emballasjeprodusenter, vareprodusenter og ressurselskaper, kartlegge teknologier og løsninger for sporing
- **Standardisering for økt bruk av plastavfall**
Prosjektet skal definere områder der standardisering kan bidra til økt bruk av resirkulert plast samt vurdere hvilken effekt det vil ha å standardisere mer på emballasjeområdet. Det omfatter bl.a. plastmateriale, formater, merking, design for gjenvinning og bruksområder.
- **MOMAI - klynge til klynge samarbeid**
Prosjektet skal bidra til at selskaper utnytter muligheter i nye digitale teknologier, identifisere konkrete bruksområder for å ta i bruk dataanalyse og kunstig intelligens.
- **Enzycclic - enzymatic recycling of plastics**
Forskningsprosjekt i NMBU for å benytte enzymer til resirkulering av PET.

- **Circular Packaging DesignLab**
Kartlegging av i hvilken grad bedre sporing kan bidra til økt gjenvinning i volum og i kvalitet. Dernest skal prosjektet peke på anbefalte sporingsmetoder som bør og kan videreutvikles med dels norsk bidrag / markedsposisjoner for bedrifter.
- **The Bioeconomy Circular Arena**
INTERREG-prosjekt i oppdrag fra Norwegian Wood Cluster – samarbeid med Paper Province. Prosjektet har som hovedmål å bidra til grønn omstilling ved å øke sirkulariteten og veksttakten i skog- og trebaserte næringer.
- **Engangsplastdirektivet og omstilling innen Take away**
Prosjektet skal bidra til økt innsikt hos aktører innen Take away området i relasjon til SUP-direktivet(engangsplast), med hovedvekt på artikkel 4: Redusert forbruk. Prosjektet skal utvikle kunnskap og informere om direktivet og motivere til endring og utvikling hos næringsaktørene.
- **The new markets; Gjenvinningsøkonomien**
Internasjonal konferanse om gjenvinningsøkonomien generelt og emballasje og plast spesielt. Prosjektet skal bidra til å skape tipping point i investerings-markedsattraktivitet og få den siste delen av sirkelen til å fungere (med effekter for økonomi, samfunn og miljø).

Konsulentselskapet Deloitte har på oppdrag for Forum for sirkulær plastemballasje gjort en kartlegging som viser at det kun er cirka 23 prosent av PET-emballasjen utenfor pantesytemet som samles inn. Av innsamlet mengde er det kun 3,4 prosent som materialgjenvinnes.

Kartlegging av PET-emballasje utenfor pantesytemet

Konsulentselskapet Deloitte har på oppdrag for Forum for sirkulær plastemballasje gjort en kartlegging som viser at det kun er cirka 23 prosent av PET-emballasjen utenfor pantesytemet som samles inn. Av innsamlet mengde er det kun 3,4 prosent som materialgjenvinnes.

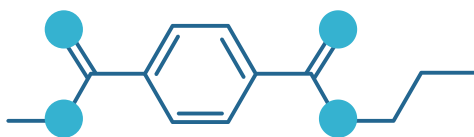
Forumet er opptatt av å gjennomføre tiltakene som står beskrevet i veikartet fra 2019. I den forbindelse er kartleggingen av PET- og rPET-emballasje i Norge et viktig kunnskapsgrunnlag om barrierer og mulighetsrom for økt materialgjenvinning av denne materialstrømmen.

Totalt ble cirka 44 085 tonn PET-emballasje satt på det norske markedet i 2021. Av dette er cirka 18 900 tonn utenfor pantesytemet. Innsamlingsgraden i det norske pantesytemet var cirka 99 prosent mot henholdsvis 23 prosent utenfor pantesytemet.

Kommende reguleringer fra EU vil stille krav til andel ombrukbar emballasje og resirkulerbart materiale.

Norge har en høyere andel PET-flasker med 100 prosent rPET-granulater sammenliknet med andre land (flasker i pantesytemet). 30-40 prosent av PET-flaskene inneholder rPET-granulat. Cirka 30 prosent av det resirkulerte PET-granulatet fra det norske pantesytemet går tilbake til norske produsenter, mens resten eksporteres.

Etterspørselen etter resirkulert PET (rPET)-granulat er økende, samtidig som andelen utsortert og gjenvunnet PET-emballasje utenfor pantesytemet er lav. For å øke utsorteringen og materialgjenvinningen av PET-emballasje, er det behov for:

- Forbedret infrastruktur for å sikre høyere utsortering
- Utvikling av mer effektiv sorterings- og gjenvinningsteknologi
- Mer stabil kvalitet på gjenvunnet materiale
- Design av PET-emballasje som understøtter utsortering og gjenvinning

Kartleggingen peker på både kommersielle og tekniske forhold som årsaker til at det ikke materialgjenvinnes mer. Blant annet er det behov for et visst volum av emballasjeavfall for at det skal være kommersielt interessant å investere i ny infrastruktur. For å øke materialgjenvinningen, kan det være relevant å fokusere på de mest brukte emballasjetypene. Den vanligste formen av PET-emballasje utenfor pantestystemet, er PET-brett og PET-flasker. Disse har ulike materialegenskaper, og kan ikke gjenvinnes sammen. Slike tekniske begrensninger forsterker utfordringen med å oppnå tilstrekkelig høye volumer.

Det som blir resirkulert til rPET-granulat blir i stor grad brukt videre i lineære produkter, slik som for eksempel bildekk eller tekstiler. Denne

typen bruk kan bidra til å skape et større marked for rPET. For å oppnå sirkulære kretsløp, er det samtidig behov for å identifisere tiltak for å øke bruken av rPET i produkter som blir gjenvunnet.

Kartleggingen viser at det er ulikt perspektiv på hvilket nivå av rPET-granulat som kan aksepteres i materialstrømmen før kvaliteten på de resirkulerte materialene forringes. Videre kan det se ut til at vurderingen av hva som er den beste tilgjengelige teknologien er situasjonsavhengig. Resultatene viser at dette kan avhenge av faktorer som energi- og ressursbruk, kvalitet på både materialene som kommer inn og ønsket kvalitet på sluttproduktet, kostnader, industriell modenhet og teknologiens klimafotavtrykk.

Videre viser kartleggingen at økt materialgjenvinning av PET-emballasje og innblanding av rPET-granulater i emballasjen, avhenger av utvikling av gjenvinningsteknologier. I dag er mekanisk gjenvinning av PET-emballasje mest utbredt. I denne gjenvinningsprosessen er kvaliteten på sluttproduktet svært avhengig av kvaliteten og renheten på materialene som går inn. Ved kjemisk gjenvinning er ikke dette like viktig.

Rapporten peker på tre områder hvor det må iverksettes tiltak for å nå målene om sirkulær bruk av emballasje:

1. Forbedret infrastruktur for å sikre høyere utsortering. Det er i dag stor variasjon i mengden plastemballasje som utsortertes mellom kommunene, og det er behov for å forbedre systemer og infrastruktur som igjen krever kommunale investeringer. Videre er det viktig å forbedre kvaliteten på materialet som skal gjenvinnes. Næringslivet investerer nå, gjennom Plastretur AS, i et finsorteringsanlegg som skal ha kapasitet til å finsortere de mest brukte fraksjonene av plastemballasje i Norge.
2. Utvikling av mer effektiv sorterings- og gjenvinningsteknologi. Med nye og ambisiøse krav til resirkulering av plast i Europa og mange andre steder i verden, må utsorterings- og gjenvinningsgraden også økes gjennom mer effektiv teknologi. Tilrettelegging gjennom forskningsprogrammer og økt etterspørsel etter utsorterings- og gjenvinningstjenester bør utløse innovasjonskraft og lønnsomhet for teknologileverandørene.
3. Det må designes PET-emballasje som understøtter utsortering og gjenvinning. Produsentene har stor innflytelse på utformingen av emballasjen, men emballasjen må være hensiktsmessig utformet for alle leddene i verdikjeden. Her kan bransjen selv ta en viktig rolle gjennom å ta et ansvar for å følge, og bidra til å utvikle standarder og kriterier for emballasje som legger til rette for økt utsorterings- og gjenvinningskrav

Grønn plattform-prosjektet Re3-Plast

Grønn plattform-prosjektet Re3-Plast: Reduce, Reuse, Recycle har fått tildelt 67 millioner og vil utvikle og demonstrere sirkulære løsninger for plastemballasje til mat, og dermed legge grunnlaget for et mer bærekraftig og konkurransedyktig næringsliv

– Vi er virkelig stolte av å skulle lede dette omfattende samarbeidsprosjektet, som vil bidra til redusert plastforbruk og grønn omstilling. For å lykkes har vi samlet 18 sentrale aktører fra verdikjedene for mat, emballasje, gjenbruk og gjenvinning. Vi vil dekke hele utviklingsløpet fra idé til ferdig produkt, sier Bente Torstensen, adm. direktør i Nofima.

Re3-Plast har et sterkt konsortium som representerer emballasjeverdikjeden gjennom de største matprodusentene i Norge, emballasjeprodusenter, teknologileverandører for emballering, etiketter og sortering, produsentansvarsselskapet som skal bygge ny nasjonal infrastruktur for finsortering av plastemballasje og de ledende FoU-partnerne innen de relevante fagområdene. Følgende 18 partnere er med: Nortura, Tine, Salmar, Orkla Confectionary & Snacks Norge AS, Tomra, Bewi, MCC, Südpack, Multivac, ROAF, Plastretur, Grønt

Punkt Norge, Emballasjeforeningen, Nofima, Norner Research, SINTEF, NORSUS og Future Materials. Prosjekteier er Nortura og prosjektet vil ledes av Nofima.

Store samfunns- og næringsgevinster

Seniorforsker Marit Kvalvåg Pettersen i Nofima har vært ansvarlig for søknaden og vil være prosjektleder

– Vi vil legge vekt på å utvikle velfungerende gjenbruksløsninger og mekanisk gjenvinning. En annen viktig ambisjon er å redusere materialbruken slik at forbruket av jomfruelig plast går ned, sier seniorforsker Marit Kvalvåg Pettersen i Nofima

Lavere materialbruk og teknologiutvikling innen resirkulering vil redusere bruken av plast med minimum 42.000 tonn. Disse besparelsene gir et direkte redusert CO₂-avtrykk på ca. 50.000 tonn CO₂-ekvivalenter. I tillegg vil teknologien som utvikles bidra til økt gjenvinning og bruk av gjenvunnet emballasje fra andre aktører. Dette vil gi en reduksjon på minimum 133.000 tonn CO₂-ekvivalenter. Verdiskapingen fra prosjektet er estimert til over 2,1 milliarder kroner.

Seniorforsker Marit Kvalvåg Pettersen, Nofima

Aktuelle samfunnsgevinster vil være:

- Mindre plastavfall sendes til forbrenning eller eksport og reduserte mengder plastråstoff importeres
- Kvalitet og holdbarhet på norske matvarer sikres
- Ny teknologi utvikles med mulighet for bruk i annen industri som har eller vil få krav om økt gjenvinning og bruk av resirkulert plastmateriale
- Minimum 400 nye norske arbeidsplasser og opprettholdelse av norsk matproduksjon.

FIBER FOKUS

Fiberfokus er et fagnettverk etablert av Emballasjeforeningen for å fremme faktabaserte kunnskap om fiberemballasjens betydning i en sirkulær økonomi og bidra til kompetanseheving om fiberemballasje.

I tillegg til å drive informasjonsformidling på egne nettsider, arrangerer også Fiberfokus webinarer for kunnskapsdeling og avdekke eventuelle behov for felles prosjekter.

 Smurfit Kappa Norsk Resy

BEWI

Emballasjeforeningens emballasjeverktøy: Packman

Packman er et nettbasert materialregnskapsverktøy, som lar bedrifter kartlegge, dokumentere og analysere emballasjebruk for forbruker-, distribusjons- og transportemballasje. Systemet beregner klimafotavtrykket basert på materialtype, produkt og år, og gjør det mulig å deklare emballasje i henhold til Avfallsforskriftens paragraf 7, vedlegg 1.

Packman gir nøkkeltall for:

- Kilo emballasje per tonn produkt
- Kilo CO₂-ekvivalenter fra emballasjen per tonn produkt, fordelt på emballasjetype
- % produktsvinn

Resultatene vektet etter omsetning, noe som reflekterer endringer i emballaseløsninger og markedsforskyvninger. Bedrifter kan også følge utviklingen over tid ved å legge inn data for flere år.

Egendeklareringsmodulen støtter rapportering av emballasjeoptimering og avfallsforebygging i henhold til kapittel 7-7 i Avfallsforskriften. Systemet er installert på Microsoft Azure og gjør det enkelt å importere og eksportere data.

EMBALLASJEFORSK

Navet for forskningsbasert innovasjon

Emballasjeforsk, et fagnettverk eid av Emballasjeforeningen, fokuserer på forskning og innovasjon innen emballasje og emballering i Norge. Med et årlig forskningsvolum på mellom 80 og 100 MNOK, er Emballasjeforsk en betydelig bidragsyter for det grønne skiftet i emballasjebransjen. Under kan man lese om et par utvalgte forskningsprosjekter som skal bidra for å få mer sirkulær plastemballasje i verdikjeden.

Utvalgte emballasjeprosjekter

Emballasje av tang og tare

- SINTEF Industri, RISE PFI og B'ZEOS samarbeider for å utvikle emballasje fra brunalger (tang og tare), som er rike på karbohydrater med gode strukturegenskaper.
- Brunalger er en rasktvoksende fornybar ressurs som kun krever CO₂, dagslys og sjøvann. Det arbeides med å oppskalere dyrkning av brunalger i Europa for å få et mer bærekraftig råstoff til mat, fôr, medisin og materialer.
- Finansieres gjennom prosjektene PlastiSea (2020–2023), AlgiPack (2022–2024), og Grønn Plattform SEAWEED (2023–2026). Disse prosjektene fokuserer på kostnadseffektiv prosessering, forståelse av karbohydratenes strukturer, utvikling av nye materialformuleringer, evaluering av nedbrytbarhet og produksjon av prototyper.

- Eksempler på materialer som utvikles inkluderer fleksible filmer dannet ved dehydrering av vannbaserte formuleringer, ekstruderte pellets som kan termoformes med konvensjonell plastteknologi, spraybar coating, og papp- og papirlignende substrater.

NxtBarr – Next generation food packaging materials – wood-fibre based packaging with biobased water and gas barriers

- Forskningsprosjektet startet i 2023 og involverer et konsortium bestående av NTNU, Nofima, NORSUS, Borregaard, og TINE. Finansiering fra Matfondet (FFL).
- Prosjektet tar for seg utfordringer med fiberbasert emballasje, spesielt knyttet til porøs struktur og vannabsorpsjon.
- For å gjøre fiberbaserte materialer mer vannavstøtende, undersøker prosjektet bruken av biobaserte polymerer, nanocellulose og modifiserte fiberoverflater.
- Prosjektet har som mål å utvikle biobaserte, gjenvinnbare og biologisk nedbrytbare emballasjematerialer som kan erstatte plast uten å gå på bekostning av mattryggheten. Cellulosematerialer gir gode barrierer mot oksygen og fett, men har en svak barriere mot fuktighet.

Bransjestandard for emballasjeterminologi

Prosjektet skal utvikle, presentere og forankre definisjoner på emballasjeterminologi på norsk og engelsk, slik at flest mulig virksomheter som setter emballasje på markedet, bruker samme begreper. Prosjektgruppen skal definere aktuelle data i terminologien, som emballasjeelementer, materialer og måleenheter. Dette vil forenkle sammenligning og import/eksport av data mellom ulike datasystemer, både internt i og mellom virksomheter, organisasjoner og det offentlige. Sluttleveransen blir en bransjestandard for emballasjeterminologi i form av en «ordliste».

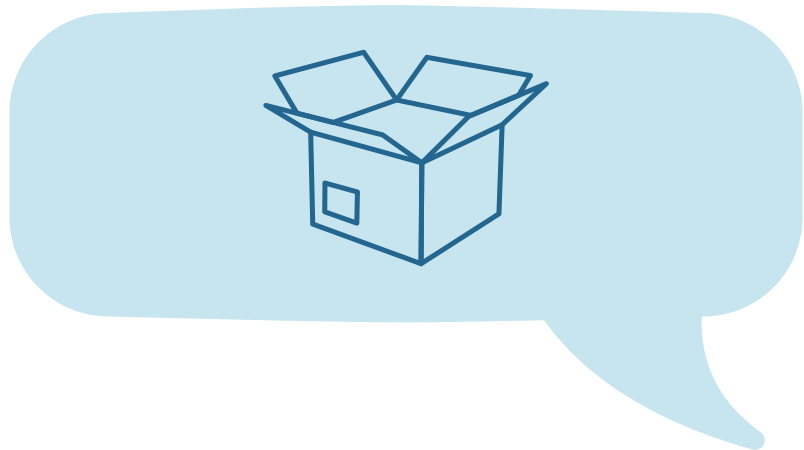
Prosjektet ble etablert som følge av strengere rapporteringskrav fra myndighetene, som øker behovet for standardisering av emballasjeterminologien. Dette vil også støtte datafangst og digitalisering av emballasjedata på tvers av plattformer og verktøy. Standardiseringsarbeidet kan gjøre det lettere for nye virksomheter å ta i bruk verktøyet Packman, ved å sikre god dataflyt mellom Packman og andre plattformer. I emballasjeområdet forekommer mange faguttrykk, hvor noen kan ha samme betydning og ulike språk ofte brukes om hverandre. EU har

innført flere definisjoner som vil være førende for arbeidet.

Gode emballasjedata vil hjelpe virksomheter å identifisere muligheter for plastreduksjon og økt sirkularitet. Økte gjenvinningskrav og potensiell innføring av økomodulering gjør det viktig for bedrifter å ha oversikt over emballasje som kan forbedres for å unngå unødvendige avgifter. Norske myndigheter ønsker også et emballasjeregister med krav om emballasjedata. Detaljstledet krever bedre emballasjedata bakover i verdikjeden, med portaler som Trade Solutions EPD-database som eksempel.

Emballasjeterminologiprojektet vil sikre en felles forståelse og definisjon som gjør at data kan sammenlignes, sammenstilles og eksporteres/importeres til ulike systemer. En felles terminologi vil bidra til mindre manuelt arbeid og økt digitalisering og effektivitet. Det vil også gi et felles vokabular i kommunikasjon om emballasje, øke forståelse blant ulike målgrupper og unngå grønnvasking.

Plastemballasje er komplekst og består ofte av ulike plasttyper og tilsetningsstoffer, og

det er derfor et stort behov for en standard for hva som skal samles inn og hva ulike elementer skal kalles. Et felles språk for emballasje vil sikre oppslutning og oppfølging av nasjonale mål knyttet til avfallsforebygging og emballasjeoptimering, øke muligheten for bruk av mer gjenbrukbar eller gjenvinnbar emballasje, og redusere fare for grønnvasking.

Prosjektteamet består av en prosjekteier, styringsgruppe, en prosjektleder og seks likeverdige prosjektdeltakere fra **NorgesGruppen, REMA 1000 Norge, Coop Norge, Orkla Foods Norge, Tine og BAMA Gruppen AS**. Disse aktørene er nøye utvalgt for å sikre bred forankring, da de setter mye emballasje av ulike sammensetninger på markedet, har brede produktporteføljer og komplekse verdikjeder på tvers av landegrenser. Deltakerne har også erfaring med at emballasjeinformasjon må leveres til mange ulike kundeportaler og rapporteringssystemer.

Nytt finsorteringsanlegg for plastemballasje

– Anlegget er helt nødvendig for videre gjenvinningsindustri i Norge, sier Adm. dir. i Plastretur Karl Johan Ingvaldsen

Høsten 2023 var det byggestart på Plastreturs nye finsorteringsanlegg i Holtskogen næringspark i Hobøl kommune. De første testene av anlegget starter like etter nyttår 2025.

Karl Johan Ingvaldsen forteller at finsorteringsanlegget de bygger med TOMRA i Indre Østfold er i rute. Selve bygget er ferdig, og prosessutstyret skal være ferdiginstallert i november.

På nyåret venter «cold commissioning», som betyr at de tester anlegget og maskinene uten å sende plastemballasje gjennom. I april 2025 begynner testing med plastemballasje, og

anlegget skal etter planen være i normal drift fra september 2025.

– Dette er tre måneder senere enn opprinnelig planlagt siden vi har valgt å legge til noen tilleggsinvesteringer som blant annet sortering av LDPE i flere kvaliteter, sier Ingvaldsen.

Han er klar på at finsorteringsanlegget vil være en viktig hjørnestein i en norsk sirkulær verdikjede, blant annet fordi den plasten som havner i restavfallet må reddes.

– Plastemballasje fra restavfall har egenskaper som ikke er egnet i de sorteringsanleggene vi bruker i dag. Videre er anlegget vi bygger helt nødvendig for en videre gjenvinningsindustri i Norge, sier han.

På nabotomta til Plastreturs anlegg, har Fortum opsjon på å bygge et gjenvinningsanlegg for den utsorterte plasten, men Ingvaldsen informerer om at det ikke er tatt en endelig beslutning på den fronten ennå.

– Det ville vært et viktig skritt videre for en hel sirkulær plastøkonomi i Norge.

Finsorteringsanlegget skal sortere alle typer plast i ni ulike fraksjoner. Plastretur er finansiert av plastemballasje satt på markedet i Norge, men vil også sortere ut gjenvinnbare plastprodukter. Ekspandert polystyren (EPS) ønsker de skal leveres på gjenvinningsstasjoner, og ikke sammen med kildesortert plastemballasje eller utsortert fra restavfall.

– Side én i den første læreboka som ble skrevet om sirkularitet, forklarer at vi må skille biologiske materialer (matavfall) og tekniske materialer i to ulike strømmer. Det er en utfordring at kun halvparten av matavfallet blir kildesortert, mens resten havner i restavfallet eller i sortert emballasje. Vi ønsker naturlig nok minst mulig matrester inn i anlegget vi bygger, men vi vil håndtere forurensninger som kommer inn, sier Ingvaldsen.

Han forklarer at Plastretur mener det ville vært en fin løsning for materialgjenvinning om Fortum etablerte gjenvinningsanlegg på nabotomta, men at mindre plastfraksjoner uansett må sendes til spesialiserte gjenvinnere som samler plast fra flere land.

– TOMRA er hovedansvarlig for videre forsendelse av den plasten vi sorterer ut, og vi ser gjerne videre behandling i Norge eller Skandinavia, sier Ingvaldsen.

Adm.dir. i Plastretur, Karl Johan Ingvaldsen.

